

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2551

Vragen van de leden **Servaes** en **Tanamal** (beiden PvdA) en **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de gevangenschap van politieke activisten in Indonesië* (ingezonden 27 juni 2014).

Antwoord van Minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 juli 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten over mishandeling van de Molukse onderwijzer en politiek activist Johan Teterissa, die een gevangenisstraf van 15 jaar uitzit omdat hij deelnam aan een vreedzame demonstratie op het eiland Ambon in 2007?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het lot van de groep activisten die tijdens een vreedzame demonstratie ter herdenking van de onafhankelijkheidsverklaring van de Zuid-Molukken op 25 april jl. werden gearresteerd? Zo ja, wat is er met hen gebeurd? Zo nee, bent u bereid informatie over hun lot in te winnen bij de Indonesische autoriteiten?²

Antwoord 2

Het kabinet heeft begrepen dat elf personen zijn gearresteerd (zonder geweld), waarna drie personen vrijwel direct zijn vrijgelaten.

Vraag 3 en 4

Klopt het dat er in Indonesië meer dan zeventig mensen gevangen zitten voor het bijwonen, organiseren van of deelnemen aan vreedzame politieke activiteiten, of het hijsen of wuiven van de verboden onafhankelijkheidsvlag van de Molukken en West-Papua?

Beschouwt u deze groep gevangenen, net als Amnesty International, als gewetensgevangenen en erkent u dat met hun veroordeling het – ook door

¹ <http://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA21/002/2014/en/357df1a4-74a1-4841-af16-9946edc8c2eb/asa210022014en.pdf>

² <http://www.amnesty.org/en/library/asset/ASA21/012/2014/en/5622088c-4fc7-464a-b888-2be640c90626/asa210122014en.pdf>

Indonesië erkende – recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op vreedzame vereniging zijn geschonden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 4

Volgens Amnesty International zitten in Indonesië meer dan 70 «gewetensgevangenen» vast. De Indonesische autoriteiten maken hierover geen cijfers bekend. In de reguliere dialoog tussen Nederland en Indonesië komen diverse onderwerpen aan de orde, inclusief mensenrechten en de vrijheid van meningsuiting en vereniging. Deze onderwerpen komen ook aan de orde tijdens de EU-Indonesië mensenrechtendialoog.

Vraag 5 en 6

Bent u bereid om bilateraal, dan wel in EU-verband, contact op te nemen met de Indonesische regering om de zaak van Johan Teterissa en die van de andere gewetensgevangenen in Indonesië te bespreken en te pleiten voor hun onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating? Zo ja, bent u bereid dit nog voor de Indonesische presidentsverkiezingen van 9 juli a.s. te doen gezien het feit dat het in Indonesië gebruikelijk is dat een scheidend president amnestie verleent aan gevangenen, en de omstandigheden voor een succesvol pleidooi derhalve juist in deze periode gunstig zijn? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid om – vooruitlopend op de gewenste vrijlating – bilateraal of in EU-verband, bij de Indonesische regering te pleiten voor overplaatsing van Johan Teterissa, op humanitaire gronden, naar een gevangenis dichterbij zijn familie? Zo ja, wanneer en in welk verband zult u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

De heer Teterissa werd in juni 2006 met anderen gearresteerd na het zwaaien met de vlag van de zogenoemde RMS ten overstaan van president Yudhoyono. Het hijsen van de vlag van de separatistische RMS-beweging is in Indonesië een ernstig delict. De heer Teterissa kreeg in 2008 levenslang (later omgezet naar 15 jaar) omdat hij het brein achter het incident zou zijn geweest.

Nederland heeft bilateraal, in EU-kader en in de VN-Mensenrechtenraad herhaaldelijk zijn zorgen geuit over de hoge straffen voor betrokkenen. Ook is aandacht gevraagd voor overplaatsing van Molukse gevangenen. Tijdens het nota-overleg mensenrechten op 30 juni is toegezegd dat het kabinet de plaatsing van Molukse gevangenen dichterbij huis met de Indonesische regering zal opnemen, en dat dit ook in EU-verband zal worden opgepakt.